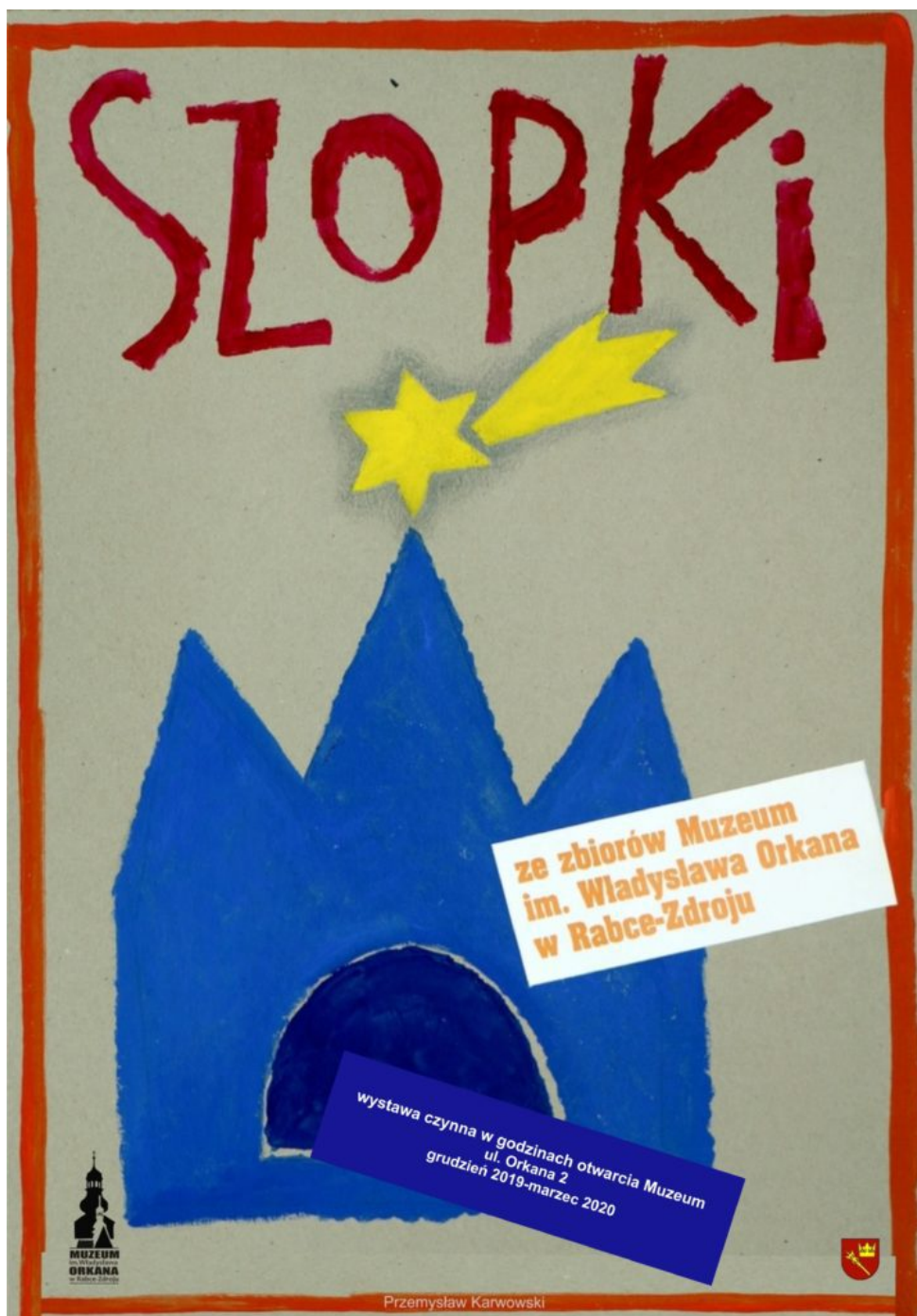

Zapraszamy na wystawę pt. „Szopki ze zbiorów Muzeum”

*Dyrektor i
Pracownicy
Muzeum im.
Władysława
Orkana w Rabce-
Zdroju pragną
życzyć na
nadchodzące
Święta Bożego
Narodzenia
spokoju i
miłości, a także
wszelkiej
pomyślności w
Nowym Roku.*

**ze zbiorów Muzeum
im. Władysława Orkana
w Rabce-Zdroju**

**wystawa czynna w godzinach otwarcia Muzeum
ul. Orkana 2
grudzień 2019-marzec 2020**

Ponadto pragniemy serdecznie zaprosić na wystawę pt. "Szopki", prezentującą bogactwo tradycji kolędniczych regionu.

Oś wystawy stanowi kolekcja szopek kukiełkowych pozyskanych do zbiorów po konkursach na tradycyjne szopki kukiełkowe zorganizowanych przez nasze Muzeum w 1967 r. i 1981 r. Boże Narodzenie stanowiło ważny element zimowego cyklu obrzędowego. Uroczystościom kościelnym, odbywającym się w tym okresie, towarzyszyły ludowe zwyczaje i praktyki obrzędowe mające na celu zapewnienie urodzaju, i dobrobytu mieszkańcom dawnej wsi. Jednym z nich była kolęda z szopką, czyli widowisko kolędnicze prezentujące ludową wizję betlejemskiej szopki. Nie znamy dokładnej daty, kiedy tak naprawdę kukiełkowa szopka znalazła się po raz pierwszy na wiejskiej drodze, ale z pewnością było to dla mieszkańców ówczesnej wsi pierwsze spotkanie z małymi formami teatralnymi. Osią widowiska jest scena narodzenia i adoracji Jezusa oraz ludowa interpretacja ostatnich chwil z życia okrutnego króla Heroda, po którego przychodzi sama śmierć i diabeł. Widowisko urozmaicały zwykle barwne, wierszowane dialogi postaci, wymawiane gwarą. Prezentowano także liczne scenki obyczajowe, satyryczne, niejednokrotnie odwołujące się do ważnych wydarzeń w życiu społeczności wiejskiej. Obok postaci biblijnych i zastępów aniołów pojawiają się zwierzęta oraz liczne postaci dawnej wiejskiej codzienności, m. in. pasterze, góral i góralka, szewc, piekarz, krawiec, cyrulik itp.

Wystawa będzie czynna do marca 2020 r. w godzinach otwarcia Muzeum.

Spotkanie z kulturą Górali Zagórzańskich – EtnoPolska 2019

Głównym celem realizacji zadania „Spotkanie z kulturą Górali Zagórzańskich” była promocja materialnego i niematerialnego dziedzictwa kultury Górali Zagórzańskich: strojów,

obrzędowości dorocznej i zwyczajów, sztuki ludowej i rzemiosła, budownictwa, folkloru, tradycyjnych potraw. Cel ten został zrealizowany poprzez organizację wydarzenia: imprezy plenerowej pt. „Spotkanie z kulturą Górali Zagórzańskich”, która odbyła się w dn. 24.08.2019 r. W tym dniu uczestnicy mogli wziąć udział w warsztatach plastycznych dla dzieci dot. malarstwa na szkło oraz malowania zabawki drewnianej, które odbywały się równolegle podczas trwania imprezy plenerowej w otoczeniu kościółka. Ponadto odbyły się warsztaty pokazowe prowadzone przez lokalnych rzemieślników (krawiec ludowy, gorseciarka, kuśnierz i wytwórca gwiazdy kolędniczej) przybliżające tradycyjne techniki i tajniki rzemiosła. Dzięki organizacji warsztatów możliwa stała się promocja zanikających, rzemieślniczych tradycji regionu oraz bezpośredni międzypokoleniowy przekaz wiedzy. Uczestnicy biorący udział w pokazach mieli możliwość kontaktu z unikatowymi przejawami niematerialnej kultury regionu. Dodatkowo przekaz wiedzy dotyczącej materialnego dziedzictwa kultury miał miejsce dzięki zorganizowaniu pokazu filmu o rzemieślnikach i wykładów etnograficznych dotyczących tradycyjnego stroju i budownictwa pasterskiego. Ponadto realizacja zadania umożliwiła zaangażowanie lokalnych rękodzielników i twórców ludowych poprzez zorganizowanie podczas trwania imprezy kiermaszu regionalnego a także

upowszechniła wiedzę dotyczącą dawnych tradycji kulinarnych regionu dzięki zaangażowaniu Koła Gospodyń Wiejskich, które przygotowały degustację. Promocja folkloru tego regionu stała się możliwa dzięki występom na scenie trzech zespołów folklorystycznych, które zaprezentowały rodzimy repertuar pieśni i tańców.

SPOTKANIA Z KULTURĄ GÓRALI ZAGÓRZAŃSKICH

Muzeum im. Wł. Orkana, ul. Orkana 2, Rabka - Zdrój

24.08.2019 r.

w programie:

godz. 10:00

WARSZTATY PLASTYCZNE DLA DZIECI:
malarstwo na szkle i zabawka ludowa

godz. 11:00

POKAZY TRADYCYJNEGO RZEMIOSŁA:
krawiec ludowy, kuśnierz, gorseciarka,
wytwórca gwiazd kołędniczych

godz. 14:00

PROJEKCJA FILMU ETNOGRAFICZNEGO
"Czego woda nie weźmie i ogień nie spali..."
rzecz o dawnych rzemieślnikach"

godz. 15:00 -

ZWIEDZANIE Z PRZEWODNIKIEM ekspozycji muzealnej

godz. 16:00

WYKŁADY ETNOGRAFICZNE
DR DOROTA MAJERCZYK "Tradycyjny strój
Górali Zagórzańskich,
WOJCIECH ŚLIWIŃSKI "Budownictwo pasterskie
w Gorcach"

godz. 17:00

ZAGÓRZAŃSKI FOLKLOR NA SCENIE:

GMINNY MŁODZIEŻOWY
ZESPÓŁ REGIONALNY Z NIEDŹWIEDZIA
DOLINA MSZANKI
KASINIANIE-ZAGÓRZANIE

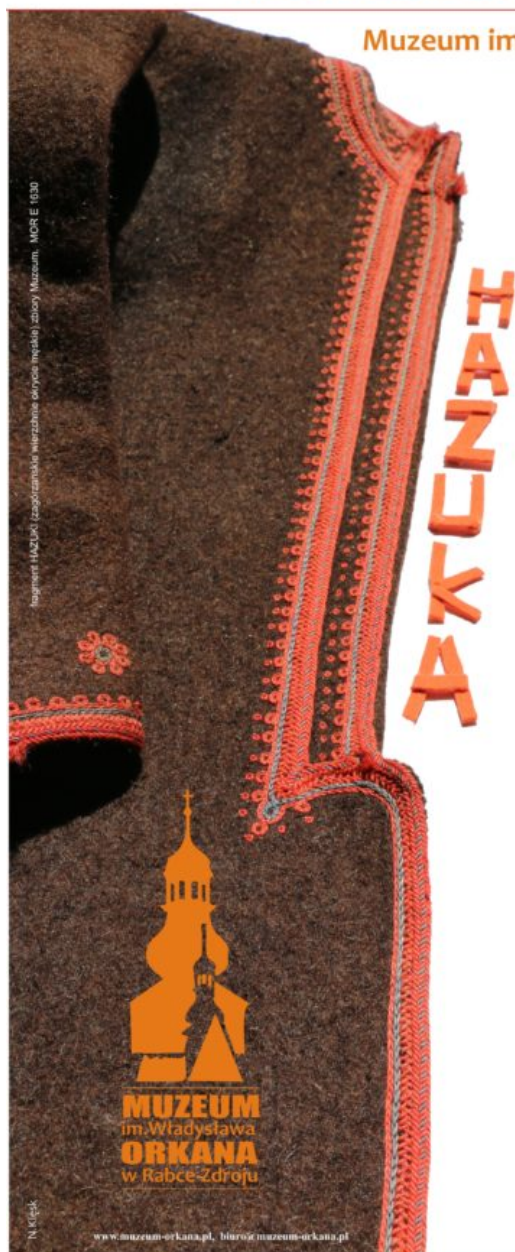
godz. 19:00

SESJA FOTOGRAFICZNA - finał akcji
"PRZYJDŹ W STROJU LUDOWYM"

DEGUSTACJA POTRAW REGIONALNYCH
KIERMASZ REGIONALNY

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„EtnoPolska 2019”

W ramach imprezy plenerowej możliwe stało się zaprezentowanie kultury lokalnej szerokiej grupie odbiorców, rezultatem będzie utrwalanie świadomości i własnej tożsamości kulturowej. Na terenie występowania tej grupy etnograficznej nasze Muzeum jest

jedyną placówką, która zajmuje się badaniem i dokumentowaniem kultury tradycyjnej Górali Zagórzańskich. Rezultatem realizacji zadania jest i będzie w dłuższej perspektywie

patronat medialny:

KulturaLudowa.pl

promocja niematerialnego dziedzictwa kultury Górali Zagórzańskich. Głównym rezultatem realizacji zadania była integracja i budowanie tożsamości społeczności lokalnej. Ponadto rezultatem realizacji zadania jest wzmocnienie statutowej działalności Muzeum w zakresie upowszechniania wiedzy o kulturze grupy etnograficznej Górali Zagórzańskich. W ramach zadania Muzeum zorganizowało imprezę plenerową pt. „Spotkanie z kulturą Górali Zagórzańskich 24.08.2019 r.,” podczas której odbyły się: – warsztaty plastyczne dla najmłodszych, łączących wiedzę teoretyczną z zajęciami praktycznymi, które w atrakcyjny sposób pozwoliły zapoznać się z kulturą tradycyjną regionu (malarstwo na szkle, zabawkarstwo) prowadzone przez edukatorów Iwonę Ciesielską oraz Aleksandrę Traczyk

– warsztaty pokazowe prowadzone przez lokalnych rzemieślników przybliżające tradycyjne techniki i tajniki rzemiosła: krawiectwo ludowe – Rafał Nowak z Kasiny Wielkiej, kuśnierstwo – Józef Napora z Poręby Wielkiej, gorseciarstwo – Maria Łabuz z Łętowego, wyrób gwiazdy kolędniczej – Stanisław Kościelniak z Olszówki.

– następnie we wnętrzu zabytkowego kościółka odbył się pokaz filmu etnograficznego, dokumentującego sylwetki rzemieślników zrealizowanego na podstawie badań terenowych prowadzonych przez pracowników Muzeum pt. „Czego woda nie weźmie i ogień nie spali...”, rzecz o dawnych rzemieślnikach”, ze wstępem Małgorzaty Wójtowicz-Wierzbickiej etnografki, współautorki filmu.

– uczestnicy imprezy plenerowej zostali oprowadzeni przez przewodnika po ekspozycji dotyczącej kultury tradycyjnej Górali Zagórzańskich, która mieści się w przyziemiu

zabytkowego kościoła

– kolejno
odbyły się
wykłady
przybliżające
kulturę ludową
Górali
Zagórzańskich
prowadzone
przez
etnografów dr
Dorotę
Majerczyk pt.

„Tradycyjny strój Górali Zagórzańskich”, oraz Wojciecha Śliwińskiego pt. „Budownictwo pasterskie w Gorcach”.

– Następnie o godzinie 17:00 odbyły się występy zagórzańskich zespołów regionalnych przybliżające folklor i obrzędowość Górali Zagórzańskich: Gminny Młodzieżowy Zespół Regionalny z Niedźwiedzia, Dolina Mszanki z Mszany Górnej oraz Kasinianie –Zagórzanie z Kasiny Wielkiej. Zespoły zapewniały również oprawę regionalną podczas trwania imprezy plenerowej.

– w trakcie trwania imprezy plenerowej odbywała się degustacja potraw regionalnych przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich z Kasiny Wielkiej „Zagórzanki”, prezentujące dziedzictwo kulinarne regionu, skosztować można było m. in. sapki (razowej kluski gotowanej na wodzie), chleba, bigosu oraz wypieków.

– w trakcie trwania imprezy odbył się kiermasz regionalny na którym zaprezentowali swoją pracę twórcy ludowi i rękodzielnicy z regionu – ok. 20 stoisk

– następnie na zakończenie od godziny 19:00 odbywała się sesja fotograficzna przeprowadzona przez profesjonalnego fotografa, aranżowana na terenie i wewnątrz zabytkowej świątyni, finał akcji „Przyjdź do Muzeum w stroju ludowym”.

autorkami projektu były: Małgorzata Wójtowicz-Wierzbicka i Natalia Klęsk

---

Warsztaty dla Rabka-Festival „Zęby z rabczańskiego kościółka czyli nowe życie starych historii”.

Również nasze muzeum miało szansę wziąć udział w Rabka Festival – wielkim rabczańskim święcie literatury dziecięcej. A oto jak pracowały dzieci podczas warsztatów etnograficzno-literackich pt. „Zęby z rabczańskiego kościółka czyli nowe życie starych historii” które poprowadziły Małgorzata Wójtowicz-Wierzbicka i Natalia Klęsk, autorki legendy. Motywem przewodnim zajęć była legenda, „O Bacy Bułandzie, dzielnej Marynie i zębach z rabczańskiego kościółka” – nagrana w ramach projektu Zabookowani w sztuce Barbary Wójcik-Wiktorowicz i Katarzyny Pokuty z Teatru Sztuk w Jaworznie. W programie warsztatów poznanie tajników wiejskiej codzienności pocz. XX w. zagadnień związanych z pasterstwem, kowalstwem oraz zwyczajami tutejszych Górali, wysłuchanie we wnętrzu zabytkowego kościoła legendy, zjęcia plenerowe, dotyczące zilustrowania legendy. Warsztaty uruchomiły zdolności słuchania tekstu, interpretowania go i pobudzania wyobraźni w pracy plastycznej. Dziękujemy wszystkim uczestnikom.

ngg_shortcode_0_placeholder”
order_direction=“ASC”

order_by=“sortorder”
returns=“included”

maximum_entity_count="500"]

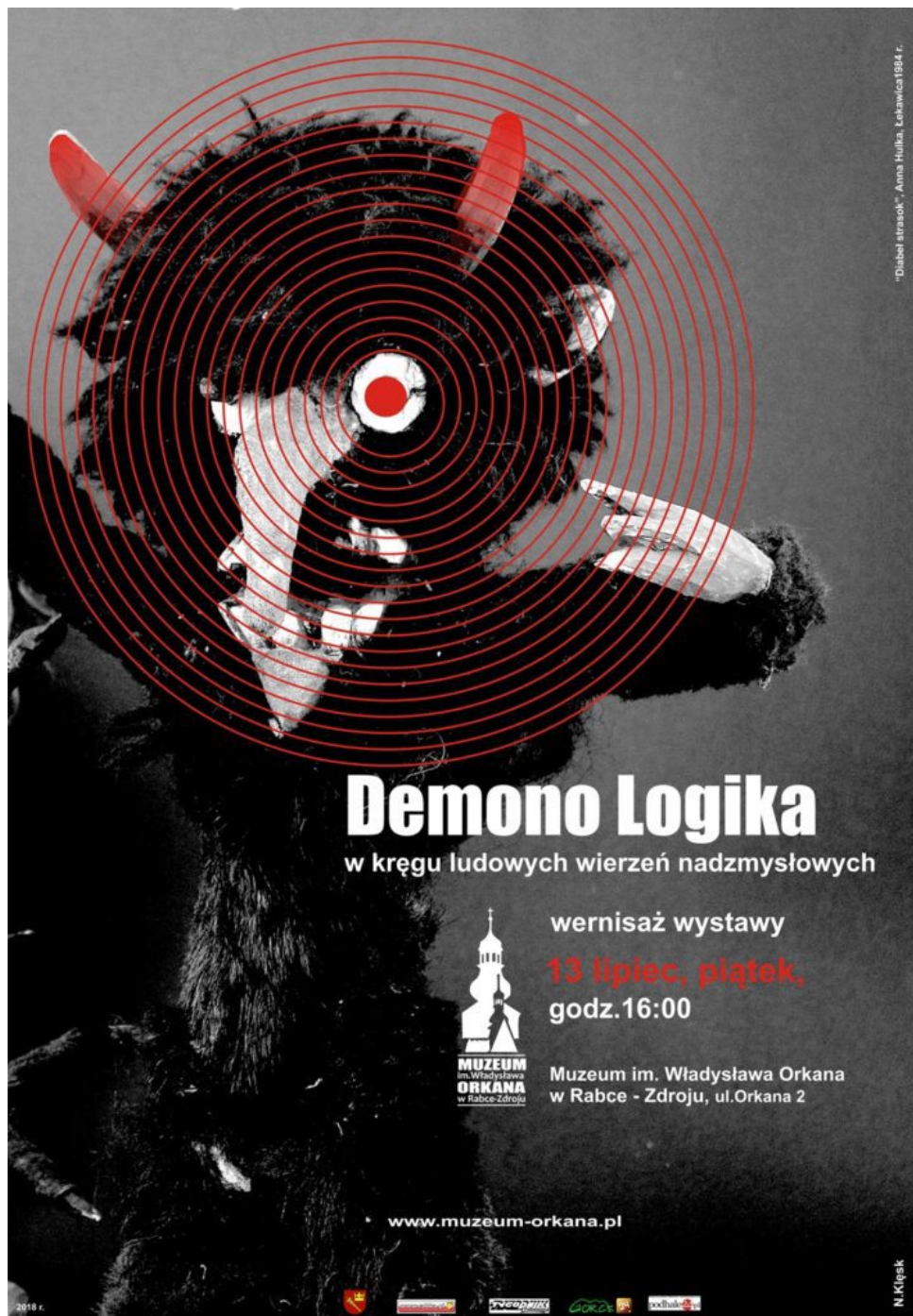

Wkrótce wernisaż wystawy pt. „**Demono Logika – w kręgu ludowych wierzeń nadmystłowych**”

Już dziś Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju pragnie zaprosić na wernisaż wystawy pt. „**Demono Logika – w kręgu ludowych wierzeń nadmystłowych**”, który odbędzie się 13 lipca (piątek) 2018 r. o godz. 16:00 w budynku wystawienniczym Muzeum (drewniany XVII w. kościółek). Wstęp wolny.

Wystawa przedstawia bogactwo ludowej demonologii. Opowiada historię zjawisk i istot konotowanych z siłami nieczystymi. Buduje narrację w oparciu o sposób, w jaki rozumiano rolę człowieka we wszechświecie, zmiany zachodzące w naturze, jej cykliczność, przemijanie życia ludzkiego, czy też współistnienie istot z Tego i

Tamtego świata. Takie postacie jak płanetnik, boginka czy topielec stanowiły dawny poczet wiejskich demonów, jakie niegdyś zaludniały wyobraźnię mieszkańców wsi.

Osią wystawy jest rzeźba i malarstwo współczesne z kolekcji Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju. Większość prac jest pokłosiem konkursu pt. „Demony w plastyce ludowej i amatorskiej” zorganizowanego w 1984 roku. Wątek wierzeń demonologicznych został zinterpretowany w tym miejscu przez twórców ludowych, którzy na bazie dawnych wierzeń stworzyli

niezwykłe wizje istot nadzmysłowych, ujętych w kontekście kulturowym i społecznym.

Jeśli ciekawi Was, który z demonów był wegetarianinem? Do czego służyły dzwonki loretańskie? Dlaczego nasi przodkowie krzyżowali nogi śpiąc na wznak? a także w jakim celu kładziono siekierę pod kołyskę noworodka? odwiedźcie nas koniecznie. Wystawa czynna będzie w godzinach otwarcia Muzeum do listopada 2018 r.

Wystawie towarzyszy bogato ilustrowany katalog autorstwa Małgorzaty Wójtowicz-Wierzbickiej i Natalii Klęsk.

Kuratorokami i autorkami wystawy są Małgorzata Wójtowicz-Wierzbicka i Natalia Klęsk.

Publikacja zbiorowa „Tradycyjne rzemiosło i przemysł wiejski Karpat Polskich”

Tradycyjne rzemiosło
i przemysł wiejski
Karpat Polskich
- perspektywy badawcze,
rekonstrukcje,
reinterpretacje

Wystawa

czasowa

pt:

„Władysław Orkan w drodze do Niepodległej”

Z okazji ogólnopolskich obchodów Stulecia Odzyskania Niepodległości

Dyrektor Muzeum im. Wł. Orkana zaprasza
na wystawę pt:
„Władysław Orkan w drodze do Niepodległej”

Wystawa czynna w godzinach otwarcia Muzeum
od 20.05.2018 r. do końca roku.

Muzeum im. Wł. Orkana-Stary Kościółek, ul. Orkana 2, Rabka - Zdrój
www.muzeum-orkana.pl

Serdecznie zapraszamy na nową wystawę czasową pt: „Władysław Orkan w drodze do Niepodległej”, zorganizowaną w ramach obchodów stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Wystawa prezentuje losy patrona naszego Muzeum podczas I wojny światowej w szeregach 4. Pułku Piechoty Legionów Polskich. Zaprezentowane zostały archiwalne fotografie ze zbiorów Muzeum oraz pamiątki tamtej minionej epoki.

Wystawa czynna w godzinach otwarcia Muzeum do końca roku.

Autorem wystawy jest Ireneusz Biedroń

---

6. Marokańska Noc Muzeów już za nami

Podczas tegorocznej edycji Nocy Muzeów w skromnych progach naszego drewnianego kościółka zagościł klimat i zapach Maroka. Wszystko za sprawą naszych przyjaciół z Etnochaty Topolej z Goleiszowa, którzy przygotowali moc atrakcji. Wieczór rozpoczęła prelekcja Anety Okupskiej-Pońc na temat działalności Etnochaty oraz Stowarzyszenia Africae Deserta Project, która opowiedziała o niezwyklej fuzji kultur jaka zawiązała się podczas realizacji projektu „Górale na Saharze”. Następnie reżyserka Elwiry Surdy zaprezentowała „Przestrzeń rzeczy niesamowitych” oraz etiudę „Marocco”. W czasie wieczoru można było degustować herbatę marokańską i olej arganowy. Sekrety naszego Muzeum przybliżyła etnograf Małgorzata Wójtowicz-Wierzbickiej. Kulminacyjnym punktem wieczoru był koncert Mustafy El Boudani z Maroka. Pod koniec koncertu do muzyka dołączyli: Piotr Kolecki, Maciek Zieliński i Marek Podlecki.

Na zakończenie odbyła się projekcja filmu Muzeum-Utracone 2018

zrealizowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Serdecznie dziękujemy wszystkim za udział.

Głównym sponsorem wieczoru był Bank Spółdzielczy w Rabce Wyżnej.

```
ngg_shortcode_1_placeholder"          order_by="sortorder"  
order_direction="ASC"                  returns="included"  
maximum_entity_count="500" ]
```

---

6. Noc Muzeów – zapraszamy

Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju ma zaszczyt zaprosić Państwa do udziału w obchodach Europejskiej Nocy Muzeów. W tegorocznej edycji Nocy Muzeów przyjrzymy się bliżej kulturze odległego, wielobarwnego Maroka. Wraz z naszymi przyjaciółmi ze Stowarzyszenia Współpracy Polsko – Marokańskiej „Africae Deserta Project” z siedzibą w Etno Chacie Topolej przygotowaliśmy wieczór pełen atrakcji.

19.05.20
18 r.
(sobota)

6.
Noc MUZEÓW
Oko na Maroko
19.05.2018 r.

Stary Kościółek
ul. Orkana 2, Rabka-Zdrój
www.muzeum-orkana.pl

wstęp 1 zł

Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce - Zdroju
Stowarzyszenie Współpracy Polsko - Marokańskiej "Africae Deserta Project"
zapraszają na :

godz. 17:00 Prezentacja projektu
"Górale na Saharze - Nomadzi w Beskidach"
realizowanym przez Stowarzyszenie Współpracy Polsko - Marokańskiej "Africae Deserta Project"

godz. 17:30 pokaz filmów dokumentalnych w reżyserii
Elwiry Surdy **"Przestrzeń rzeczy niesamowitych"**

godz. 18:00 zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem
godz. 18:30 pokaz ceremonii parzenia herbaty i degustacja oleju arganowego

godz. 19:00
KONCERT
Mustaphy El Boudani pt. "MUZYKA SAHARY"

godz. 20:00 pokaz filmu "Muzeum Utracone"

organizatorzy:

www.rabka.pl

W programie 6. Nocy Muzeów:

godz. 17:00 prezentacja projektu „Górale na Saharze” – Etnochata/ Africae Deserta Project

godz. 17:30 pokaz filmów dokumentalnych w reżyserii Elwiry Surdy pt. „Przestrzeń rzeczy niesamowitych”

godz. 18:00 zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem

godz. 18:30 pokaz ceremonii parzenia herbaty i degustacja oleju arganowego

godz. 19:00 „Muzyka Sahary” koncert Mustaphy El Boudani

godz. 20:00 pokaz filmu „Muzeum Utracone”

Podczas Nocy Muzeów:

Zaprezentujemy film dokumentalny w reżyserii Elwiry Surdy, zdjęcia Mateusza Jachym pt.: „Przestrzeń rzeczy niesamowitych”, ukazujący spotkanie pomiędzy beskidzkimi góralami i nomadami z Sahary. Opowiada historię niezwykłej fuzji kultur. W 2017 roku polscy górale – muzycy zostali zaproszeni na 14 International Festival Des Nomades do rodzinnej wioski muzyków zespołu Chigaga Group – M’Hamid w południowym Maroko. Pojechała Kapela DudySkrzypce – Rafał Bałaś i Marta Matuszna – Wejchenig, Kamila i Martyna Pońc – podopieczne Fundacji Braci Golec, oraz zespół Dikanda i Magda Navarrete&Andrzej Lewocki. Również w ramach projektu, Saharę odwiedzili muzycy kapeli Po Pieronie – Zuzanna Węglarz, Wojciech Maciejowski oraz Karolina Bałaś.

Gościem spotkania będzie autorka filmu Elwira Surdy – podróżnik, fotograf i filmowiec. Pracuje obrazem i dźwiękiem, często podróżuje i wraca w miejsca, z którymi wiąże się jej

praca. Absolwentka animacji Społeczno-Kulturalnej na Międzynarodowym Uniwersytecie Zielonogórskim na kierunku film i fotografia, oraz Wrocławskiej Szkoły Fotograficznej AFA_PH0_BOSS, gdzie zdobyła dyplom w pracowni fotografii reklamowej. Nagrywała i fotografowała na kilku kontynentach. W Kirgistanie brała udział w Polskiej Wyprawie Narciarsko-Wspinaczkowej Chan Tengri 2004. Dokumentowała przebieg podróży, która stała się tematem filmu „chantengri.com”,

dokumentu wyróżnionego na II Krakowskim Festiwalu Gońskim oraz na Przeglądzie Filmów Gońskich w Łądku Zdroju. Jest autorką zdjęć do wielu filmów dokumentalnych, np. „Długodystansowiec” w reżyserii Jacka Szaranśkiego, „Stan Snu”, „Stan Życia”, w reżyserii Alfreda Sosgórnika. Na Ukrainie dokumentowała życie Hucułów przedstawione później w filmie „Ja Hucuł” i „Wesołych Świąt Jura” reż. Danuta Buchczyk. Wykonała także zdjęcia do filmów Alfreda Sosgórnika „Oczami Buddów” i „Trans”, nagrywanych w Azji, oraz „Mały Tybet”, zrealizowanego we wrześniu 2013 roku w Ladakhu. Od 2015 roku zajmuje się m.in. tematyką marokańską.

W ramach Nocy Muzeów odbędzie się koncert „Muzyka Sahary” Mustaphy El Boudani – gratka dla miłośników etnicznych brzmień.

Mustapha El Boudani – urodził się w tradycyjnej, wielodzietnej rodzinie Nomadów i pochodzi z południowej części Maroka, z wioski M’Hamid El Ghizalne, która znajduje się u wrót piasków Sahary.

Jest wokalistą, gitarzystą i bębniarzem. Gra na kastanietach – karkabat oraz tańczy. Jest członkiem zespołu Chigaga Group z Sahary, który swoją nazwę wywodzi od wysokich wydm zwanych Erg Chigaga (erg oznacza wydmę). Podczas koncertu muzyk prezentuje tradycyjny, autentyczny folklor oraz muzykę saharyjską graną w obecnych czasach (tu – gitara elektryczna). Utwory śpiewane są w języku Hassani (dialekcie Hassaniya). Piosenki opowiadają o przyrodzie, ludziach, zwierzętach, gwiazdach, miłości, Bogu, pustyni.

Biletem wstępu na tegoroczną Noc Muzeów będzie zakupiona

muzealna pocztówka w symbolicznej kwocie 1 zł.

Drewniany XVII w. kościół pw. Marii Magdaleny

ul. Orkana 2, Rabka-Zdrój

Serdecznie zapraszamy!